

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

B. Canton (PvdD)

(d.d. 2 oktober 2015)

Nummer

3086

Onderwerp

Mestvergisters

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Het College van Gedeputeerde Staten heeft in haar Nota intensivering energiebeleid d.d. 3 december 2013 aangegeven te willen inzetten op 'groen gas', onder meer via mestvergisting. In de Nota staat o.a. het volgende.

"Groen gas is tot Nederlandse aardgaskwaliteit opgewerkt biogas. Dit is afkomstig van vergisting van regionale biomassastromen (mest en GFT) en uit AWZI's en stortplaatsen.

Biogas wordt verkregen door vergisting van natte en droge biomassa(rest)stromen als mest, rioolslib, groenafval en snoeihout. Het is de verwachting dat biogas tot 2020 kan verdriedubbelen tot 1,7 PJ. Volledig op regionale biomassa gestookte centrales (elektriciteit of WKK), ketels en houtkachels kunnen 1,7 PJ leveren in 2020 ten opzichte van 1 PJ in 2011."

Staatssecretaris Dijkema (EZ) heeft op verzoek van de Tweede Kamer een evaluatie uitgevoerd naar het nut en de risico's van mestvergisting, een rapport getiteld: "Nut en risico's van covergisting".

Uit dit rapport blijkt onder andere het volgende:

- *Betreffende kosteneffectiviteit: "In 2011 was de kostprijs van elektriciteit uit biogas gemiddeld 19 eurocent per kWh, terwijl de prijs van elektriciteit op de elektriciteitsmarkt 5 eurocent per kWh was. De productie van elektriciteit uit biogas is economisch niet rendabel zonder subsidie en zonder de benutting (verwaarding) van de restwarmte en het digestaat. Verkoop van stroom levert 35% en subsidie 63% van de totale inkomsten van een gemiddelde vergistingsinstallatie (Peene et al., 2011)"... "Het economische vooruitzicht van veel vergistingsinstallaties is niet rooskleurig" (Pag. 27&28).*
- *Betreffende doelstellingen aandeel hernieuwbare energie in bruto energie eindverbruik in 2020: "De bijdrage van biogas uit covergisting aan het realiseren van deze doelstellingen is er, maar deze is beperkt" (Pag. 30).*

- *Betreffende veiligheid en naleving regels: "Het aantal gesignaleerde overtredingen voor het gebruik van niet-aangewezen covergistingsmaterialen is relatief groot. De milieubelasting door het gebruik van niet-aangewezen covergistingsmaterialen is echter niet bekend" (pag. 40).
"In 2013 bij bijna 30 procent van de gecontroleerde 49 covergistingsinstallaties" (Pag. 48).
Extra veiligheidsprocedures zijn nodig bij onderhouds- en reparatiewerkzaamheden, omdat dan relatief veel incidenten plaatsvinden (Pag. 42).
"Aanbevolen wordt om de ervaringen in ons omringende landen met betrekking tot de analyse van het digestaat te evalueren, opdat een beter besluit kan worden genomen over de wenselijkheid om ook in Nederland de samenstelling van het digestaat te analyseren om milieurisico's door het gebruik van covergistingsmaterialen te beperken." (pag. 40).*

Toelichting beantwoording

Van de fractie van de partij voor de dieren ontving het college een aantal vragen over mestvergisters in onze provincie en het beleid daaromtrent. Voordat hieronder op de gestelde vragen wordt ingegegaan wordt toegelicht welke beleidskaders in dit verband van toepassing zijn.

Het beleid van de provincie is gericht op verduurzaming van de landbouw, ontwikkelen van de bio-economie en transitie naar groene energie. Dat betekent dat de inspanningen erop zijn gericht om daar waar mogelijk kringlopen te sluiten en systemen zo circulair mogelijk te maken. Er is een belangrijke reden waarom de provincie positief staat tegenover mestvergisting, of dit nu mest-co-vergisting is of mono-mestvergisting. In de nota intensivering energiebeleid die PS in februari 2014 vaststelde staat de rol van vergisting in deze domeinen beschreven. Vergisting, ook mestvergisting, speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de bio-economie en bij de energietransitie. Kortgezegd komt het erop neer dat mestvergisting sinds een aantal jaren bijdraagt aan de verwaarding van mest en het beter in kunnen zetten daarvan. Bijvoorbeeld doordat het digestaat dat overblijft na vergisting een nuttig bemestingproduct is in de landbouw, en vergisting bijdraagt aan de opwekking van duurzame energie; groen gas en groene stroom.

De samenwerking met Heineken en Alterra in groen cirkels is een goed voorbeeld van ciculaire aanpak. Daarmee verbeteren we de biodiversiteit, vergroenen we het transport en werken we aan duurzame energievoorziening.

Om op termijn afscheid te kunnen nemen van aardgas speelt biogas uit mestvergisting een substantiële rol. Voorlopig vooral in het oosten des lands want Zuid Holland kent, zoals ook is te lezen in een van de rapporten die u noemt, slechts één mest-co-vergister. Dat maakt het lastig om alle vragen ook van een antwoord op hetzelfde detailniveau te kunnen voorzien, temeer daar veel van de genoemde zaken, die over het gehele land gaan in de Zuid-Hollandse situatie niet aan de orde zijn.

1. *Is het juist dat de energievoorziening via mestvergisting meer energie kost dan dat het oplevert? Indien dit juist is, wat vindt u hiervan in het kader van duurzame energievoorziening?*

Antwoord

Nee. In Nederland wordt voor groen gas uit vergisting met een energetisch rendement van ongeveer 70% gerekend.

2. *Deelt u de conclusie van het voornoemde rapport dat "elektriciteit uit biogas is economisch niet rendabel"? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen na aanleiding van deze conclusie?*

Antwoord

Nee. Bij duurzame energiebronnen zijn de maatschappelijk kosten verwerkt in de prijs. Bij energie die met fossiele grondstoffen is opgewekt is dat niet het geval. (Zie ook presentatie van CE-Delft voor PS gehouden op 27 oktober jl.)

3. *In de nota 'Intensivering energiebeleid' d.d. 3 december 2013 is de beleidslijn aangegeven dat de provincie onder andere via mestvergisting 'groen gas' wil gaan stimuleren als vorm van duurzame energievoorziening. Bent u nog steeds deze mening toegedaan of is uw mening inmiddels bijgesteld? Zo nee, waarom ziet u hiertoe geen aanleiding? Zo ja, wat is uw huidige standpunt m.b.t. mestvergisters?*

Antwoord

Ja, zie Toelichting beantwoording.

4. *Bent u het met onze fractie eens dat ongevallen in of bij mestvergistingsinstallaties meer nauwkeurig dienen te worden vastgelegd door het bevoegd gezag, teneinde milieuschade te voorkomen en de veiligheid voor mens en dier te waarborgen? Zo ja, op welke manier gaat u dit bewerkstelligen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De arbeidstechnische en de milieutechnische controle zijn door de betreffende wetgeving toebedeeld aan de arbeidsinspectie en de omgevingsdiensten. Het college heeft geen reden te twifelen aan het functioneren van dit systeem dat overigens onder bevoegd gezag van respectievelijk de minister van SZW en de gemeenten valt.

5. *Bent u bereid om bij ongevallen in of bij mestvergistingsinstallaties onderzoek te laten uitvoeren naar de oorzaak van het ongeval zodat dit kan worden gebruikt voor nader onderzoek naar ongevallen bij mestvergistingsinstallaties in Nederland? Zo ja, bent u dan bereid om deze gegevens te publiceren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 4.

6. *Hoe hoog is volgens u de milieubelasting door het gebruik van mestvergisters en hoe schadelijk is die voor mens en dier en ons milieu? Hoe hebt u dit vastgesteld? Indien u dit niet kunt vaststellen, gaat u dit alsnog doen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Vergisters zijn onderdeel van een bedrijf, en zoals ieder bedrijf moet dat voldoen aan de regels en normen die de wet voor dergelijke installaties stelt. De Regionale uitvoeringsdiensten van provincie en gemeenten voeren het toezicht op navolging van de regels uit.

Vergisters leveren overigens een significante bijdrage aan de reductie van de broeikasgassen zoals methaan en CO₂, wat in de milieuwetgeving nauwelijks tot uitdrukking komt.

